

Riksantikvaren

Røros 09.6.25

Høringssvar til forslag til Bevaringsstrategi for næringers og industriers kulturmiljø

ICOMOS Norge vil innledningsvis rose Riksantikvaren med et godt utkast til bevaringsstrategi for næringers og industriers kulturmiljø. Strategien framstår gjennomarbeidet og med fokus på sentrale sider ved disse kulturmiljøene.

Bevaringsstrategien er ikke avgrenset til industri og næring fra nyere tid, da det vektlegges en vid betydning av begrepet, i form av «bearbeidelse av råstoffer eller råvarer». Arkeologien er imidlertid ikke tatt med som eget prioritert område. Arkeologiske kulturminner knyttet til bearbeidelse av råstoffer omtales blant annet under deltema 2 og spesielt under område, særegen småindustri. Eksempel på dette er kvernsteinsbrudd. Det er imidlertid et stort spenn mellom «småindustri» i førhistorisk tid og nyere tid som gjør at en bør vurdere å behandle arkeologi som eget område.

Det er svært positivt at strategien er tydelig på viktigheten av tverrfaglighet og samarbeid mellom ulike sektorer. Dette har ofte vært en utfordring med bevaring og forvaltning av kulturminner og kulturmiljø knyttet til industri. Strategiens vektlegging av sammenhengen mellom faste og bevegelige kulturminner er eksempel på dette.

Kulturmiljøer etter industri er ofte krevende å forvalte for framtiden. Dette knytter seg blant annet til størrelsen på anleggene, materialbruk, forurensning og miljøkrav. Bevaringsstrategien omtaler alle disse utfordringene. Samtidig er det viktig at strategien fastslår at erfaringene knyttet til forvaltningen av de 15 prioriterte anleggene fra bevaringsprogrammet for tekniske og industrielle kulturminner blir viktige som den videre innsatsen på hele nærings- og industrifeltet.

Strategien har fokus på 3 deltemaer:

- **Industrien som bygde landet**
 - Industrimiljø
 - Hjørnesteinsbedriften
- **Våre mangfoldige næringer**
 - Byindustri
 - Særegen småindustri
- **Industriens logistikk**
 - Bevegelige kulturminner som del av næringers og industriers kulturmiljø
 - Infrastruktur som del av næringers og industriers kulturmiljø

Etter vår vurdering er disse temaene viktige sider ved kulturmiljø etter næringer og industri.

Magnus Borgos

President ICOMOS Norge